

Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi

Volume: 40, Winter-2018, p. (44-51)

ISSN: 1308-6200 DOI Number: 10.17498/kdeniz.431489

Research Article

Received: June 06, 2018

Accepted: October 04, 2018

This article was checked by iThenticate.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİĞE YÖNELİK ÖZ YETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ

AN EXAMINATION OF SELF-EFFICACY FOR TEACHING AMONG TEACHER CANDIDATES FROM THE DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHING

ИССЛЕДОВАНИЕ САМОДОСТАТОЧНОСТИ КАНДИДАТОВ В УЧИТЕЛЯ КАФЕДРЫ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ И СПОРТА

Alptürk AKÇÖLTEKİN*
İlim SARIKAYA**
Ali Osman ENGİN***
Selin AKÇÖLTEKİN****

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Ardahan Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik öz yeterlilik düzeylerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda 94 Beden Eğitimi spor yüksekokulu öğrencisine “Öğretmen Öz Yeterlilik Ölçeği” uygulanmıştır. Ölçek, “Öğrenci katılımına yönelik öz yeterlilik”, “Öğretim stratejilerine yönelik öz yeterlilik” ve “Sınıf yönetimine yönelik öz yeterlilik” olmak üzere 3 boyutlu bir yapıdadır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik olan aritmetik ortalama ve standart sapma istatistikleri kullanılmıştır. Her bir faktörde yer alan ifadelere öğrencilerin verdikleri cevaplara ait istatistiki değerler incelendiğinde, öğretmen adaylarının derse az ilgi gösteren öğrencilerin derse katılımını artırma noktasında, yetenekli öğrencilere uygun öğrenme ortamlarını sunma konusunda ve son olarak ise sınıf ortamını olumsuz yönde etkileyebilecek davranışları kontrol altına alma konusunda çok yüksek bir öz yeterliliğe sahip oldukları sonucu elde edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının öz yeterlilik

*. ORCID: 0000-0001-6694-1346 Doç. Dr., Ardahan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, alp7501@gmail.com

** ORCID: 0000-0001-8976-2818 Yüksek Lisans Öğrencisi., Ardahan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, ardahanlorispc@hotmail.com

*** ORCID: 0000-002-3705-6548 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, aosmanengin@gmail.com

**** ORCID: 0000-002-4941-6096 Beden Eğitimi Öğretmeni., Milli Eğitim Bakanlığı, [selinn_9@hotmail.com](mailto:selin_9@hotmail.com)

düzeylerinin en düşük olduğu noktalar incelendiğinde ise, çalışması zor öğrencilerle ilgilenme konusunda, farklı değerlendirme tekniklerini kullanma noktasında ve son olarak sınıf içerisinde oluşabilecek farklı öğrenci gruplarına uygun sınıf yönetim sistemini geliştirme ve uygulama konusunda düşük öz yeterliliğe sahip oldukları sonucu elde edilmiştir. Bu sonuçlar ışığında, yetiştirilen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öncelikle çalışılma güclüğü çeken öğrencilere uygun öğrenme ortamını sunabilme konudaki yetkinlikleri geliştirilmeli, buna ek olarak farklı ölçme değerlendirme tekniklerini kullanma noktasında ve sınıfta oluşabilecek farklı öğrenci gruplarıyla uygun öğrenme ortamını sağlayabilmek için uygun sınıf yönetimi yöntemlerini kullanma konularında iyi yetiştirilmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Öğretmen Adayı, Öz Yeterlilik, Öğrenci Katılımı, Öğretim Stratejisi, Sınıf Yönetimi

ABSTRACT

This study aims to examine the levels of self-efficacy for teaching among the teacher candidates from the Department of Physical Education and Sports Teaching. For this purpose, "Teacher Self-Efficacy Scale" was applied on 94 students from the School of Physical Education and Sports. The scale has 3 dimensions which are "self-efficacy for ensuring student participation", "self-efficacy for teaching strategies" and "self-efficacy for classroom management". As descriptive statistics, arithmetic average and standard deviation statistics were used to analyse the data. The examination of statistical values regarding the students' answers to the statements in each factor reveals that teacher candidates have a very high level of self-efficacy for increasing the participation of students who do not have much interest in the class, for providing talented students with convenient learning atmosphere and for taking under control the behaviours that can negatively affect the classroom atmosphere. In addition, the examination of the areas that the teacher candidates' self-efficacy is lowest indicates that they have low self-efficacy in dealing with the students difficult to work with, in using different evaluation techniques and in developing and implementing classroom management systems appropriate for different student groups in the classroom. Based on these results, the competencies of the physical education and sports teachers towards providing appropriate learning environment for the students with, in particular, the difficulties to work together should be first developed. In addition, they should also be educated well on using appropriate measurement and evaluation techniques as well as using appropriate classroom management methods to provide suitable learning environment with different groups of students in the classroom.

Keywords: Physical Education Teacher Candidate, Self-Efficacy, Student Participation, Teaching Strategy, Classroom Management

АННОТАЦИЯ

Целью этого исследования является, изучение уровня самодостаточности кандидатов в учителя выпускников кафедры физического воспитания и спорта. Для этого была применена "Шкала самодостаточности учителя" на 94 студентах спортивного колледжа физической культуры Ардаханского Университета. Шкала представляет собой трехмерную структуру, состоящую из "Самодостаточность для студентов", "Самодостаточность в стратегии обучения" и "Самодостаточность управления в классе". При анализе данных использовалась среднеарифметическая статистика и статистика стандартного отклонения. При анализе статистических данных была установлена высокая самодостаточность у кандидатов в учителя. Она заключалась в том, что каждый кандидат в учителя был заинтересован в том, чтобы повысить участие менее заинтересованных студентов в классе, тем самым контролируя поведение каждого учащегося, которое может отрицательно сказаться в процессе обучения. Кроме того, при исследовании было установлено, что кандидаты в учителя с самым низким уровнем самодостаточности, при работе с трудными учениками, сталкиваются с такими проблемами как использование различных методов оценки и разработка и внедрение системы управления в классе подходящую для учащихся различных групп. На основе этих результатов необходимо развивать компетенции преподавателей физического воспитания и спорта и создать соответствующую учебную среду для студентов. Наряду с

этим, сельхозобеспечения подходящей учебной среды, рекомендуется пользоваться соответствующими методами измерения, оценки и управления классами.

Ключевые слова: кандидат в учителя физкультуры, самодостаточность, работа учеников, стратегия обучения, управление в классе.

1.Giriş

Öz yeterlik bireylerin kendileri için belirledikleri amaçları, bu amaçlara ulaşmak için ne kadar çaba harcaacaklarını, amaçlarına ulaşmak için karşılaştıkları güçlüklerle ne kadar süre yüz yüze kalabileceklerini ve başarısızlık karşısındaki tepkilerini etkilemektedir. (Bıkmaz, 2004). Korkmaz (2002)'a göre öz yeterlik "Bireyin yapması gereken performans ile kendi kapasitesini karşılaştırıp duruma göre harekete geçmesi; bireyin karşılaşmış olduğu güçlüklerde nasıl başarılı olabileceğine ilişkin kendisi hakkındaki inancı, kısaca kişinin kendini bilmesidir". Senemoğlu (2005)'e göre ise, "bireyin gelecekte karşılaşabileceği güç durumların üstesinden gelmede ne derecede başarılı olabileceğine ilişkin kendi hakkındaki yargısıdır. Bu algılar, bireylerin nasıl hissettiklerini, düşüncüklerini, kendilerini motive ettiklerini ve davrandıklarını belirlemektedir (Üredi ve Üredi 2006). Öz yeterlilik; İnsanların hayata dair nasıl düşünmesi gerektiğini, hissettiklerini etkiler ve insanların kendi hayatlarına bakış açılarına ilişkin detayları tüm yönleriyle içerir (Bandura, 1997). Öz yeterlik, bireyin bir işi başarıyla gerçekleştirebilmek için lazım olan yeteneklere sahip olduğu konusundaki inancıdır.

Öğretme/öğretmen yeterliği ise öğretmenlerin, öğrencilerin başarımları ve başarılarına etki etme kabiliyetlerine olan inançları biçiminde etki etmekte ve öğretmenin etkinliği ile yakından ilişkilidir (Kurbanoglu, 2004). Bu yüzden öz yeterlilik algısının yüksek ya da düşük olmasına bağlı olarak, öğrencilerin karşılaştıkları görevlere karşı farklı refleksler verebilirler. Öz yeterlilikleri yüksek öğrenciler zor görevleri bir tehdit unsuru olarak görmez ve bu görevlerin üstüne giderek mücadele ederler. Kendilerine çaba harcamayı gerektiren hedefler belirlerler. Başarısızlıkla karşılaşılması durumunda pes etmez, çaba harcarlar (Bower vd. 2009). Öz yeterlik inançları yüksek bireyler kendilerine karşı karşıya kalacakları durumla ilgili olarak daha yüksek hedefler koyarlar ve bu hedefler bu bireylerin daha yüksek başarılarla erişmelerini sağlayabilir. Öz yeterlik inançları düşük olanlar ise bazı yeterlikleri olsa bile bunlara inanmadıkları için karşı karşıya kaldıkları durumları riskli görür ve başarısızlıkla ilgili senaryolar düşünürler (Akgün, 2008). Ayrıca kişinin öz yeterlilik algısının bir kişinin kapasitesi veya gerçek yeteneği olmadığı belirtilmiştir. Bir kişi rastgele bir davranış genelinde kendi performansını yeterli görüyor olabilir ama gerçekte gerçekleştirdiği performans yetersiz olabilir. Bu durumun tersi de söz konusu olabilir. Örneğin mükemmeliyetçi ve sürekli daha sağlıklı bir durumun arayışında olan biri kendi performansını yeterli görmeyebilir. Lakin bu kişinin gerçekleştirdiği performans hakikatte oldukça iyi olabilir. Bu nedenle öz yeterliliğin algıya dayalı bir durum olduğu, kişinin gerçek performansının seviyesiyle tam tamına tutarlı olmayabileceği söylenebilir (Leithwood, 2007).

Kişinin gelecekte yapacağı işle ilgili olarak kendine güvenmesi ve öz yeterliğe inanası mesleki başarıya ulaşma konusunda etkili olacaktır. Bireylerin öz yeterlik inançları, gerek mesleki eğitim sırasında gerekse iş yaşamlarında karşılaştıkları problemlerle mücadele ve bunlarla baş etme konusunda önemli rol oynayacaktır. Aynı zamanda böyle bir inanç bireyleri mesleki yaşamda motive eden ve başarıya götüren bir etkiye de sahip olacaktır (Yılmaz, Yılmaz ve Türk, 2010). Öğretmenlerin öğretimde sarf ettikleri emeği, belirledikleri amaçları ve amaçların seviyesini etkilediği, yeterlilik duygusu kuvvetli olan öğretmenlerin planlama ve kurumda daha üst performans sergileme isteğinin de oldukları ve yeni düşüncelere daha çok açık oldukları, ayrıca öğrencilerinin ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için yeni metotlar denemeye daha hevesli oldukları anlatılmaktadır (Gülebağlan, 2003).

Öz yeterlilik kavramı, beden eğitimi öğretmeni açısından ele alındığında ise, beden eğitimi öğretmenliğinin gerektirdiği görev ve sorumlulukları gerçekleştirebilmek için sahip olunması gereken bilgi, anlayış, beceri ve tutumlar olarak ifade edilebilir. Bir başka deyişle beden eğitimi öğretmenliği mesleğini gerçekleştirebilmek için gerekli olan kapasiteyi vurgular (Ünlü, Sünbül ve Aydos, 2008). Toplum ve dünya geliştikçe öğretmenlere yüklenen vazife ve yükümlülükler de değişmekte, öğretmenler artık yalnızca ders anlatan, sınav yapan ve not veren insanlar olmaktan çıkmaktadırlar. Öğretmenlerin öz yeterlik duygusunu etkileyen etmenler hakkında bilgi sahibi olmak,

öğretmenlerin öz yeterliğini kuvvetlendirmek bakımından önemlidir. Eğitim modelinin önemli unsurlarından biri olan öğretmenlerin yararlı olabilmeleri, yetiştirilecek öğrencilerin ise daha yaratıcı kişiler olarak yetiştirilebilmeleri öğretmenlerin öz yeterliklerinin yükseltilmesi ile sağlanacaktır (Türk, 2009). Bu yüzden bir öğretmenin, belirli bir öğretim görevinin yerine getirilmesi ve öğrenci davranışlarını değiştirebilmesi için, gerekli davranışları yerine getirebileceğine ilişkin kendi kapasitesine duyduğu inancın yüksek olması gerekmektedir (Tschannen- Moran, Woolfolk Hoy ve Hoy, 1998). Demirtaş, Cömert ve Özer (2011) öğretmen adaylarının özellikle öğrenci katılımını sağlama ve sınıf yönetimi açısından kendilerini daha az yeterli algıladıklarını, Atıcı (2000) öğretmen öz-yeterlik inancını, öğretmenlerin öğrete işlevini başarılı bir şekilde yerine getirebilmek için gerekli davranışları gösterecekleri konusundaki inanışları olarak, Sandıkçı ve Öncü (2013) öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları ile algılanan akademik başarı durumu arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ve beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının, akademik başarı durumunun ‘yüksek’ olarak belirten öğretmen adaylarının lehine anlamlı bir fark gösterdiğini, Henson (2001) ve Küçükylmaz ve Duban (2006) Öz yeterlik inancı yüksek olan öğretmenlerin, öğrenci merkezli dersler işleyip, derslerin de öğrenci merkezli yöntem ve tekniklere göre sürdürebildiklerini ve Chan (2008) öğretmen öz-yeterliğinin eğitim kalitesini doğrudan etkileyen önemli bir etken olduğunu ifade etmektedirler.

İlgili literatür incelendiğinde, öz yeterlilik kavramının öğretmenlerin mesleki gelişimleri açısından önemli bir konu olduğu ve beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterliliklerinin incelendiği çalışmaların literatürde çok az olduğu tespit edildiğinden dolayı konu araştırılmaya değer görülmüştür.

2.Yöntem

Bu araştırma beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterlilik algılarını belirlemek amacıyla genel tarama modeline göre tasarlanmış bir araştırmadır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2016).

3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinin Beden Eğitimi ve Spor Meslek Yüksek okulunun Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilere ait bilgiler demografik değişkenler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Demografik Değişkenlerine Ait Bilgiler

Değişken		Frekans (F)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	44	46.8
	Kadın	50	53.2
	1	22	23.4
Sınıf	2	18	19.1
	3	30	31.9
	4	24	25.5

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmen adaylarının demografik değişkenlerine ait veriler incelendiğinde, öğrencilerin 44 (% 46.8) erkek, 50 (% 53.2) kadın olduğu, 22(% 23.4)’nin 1. Sınıf, 18 (% 19.1)’nin 2. Sınıf, 30(% 31.9)’nun 3. Sınıf ve son olarak 24 (%25.5)’nin ise 4. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir.

4.Veri Toplama Aracı

Öğretmen öz-yeterliğine ilişkin verilerin toplanması için Tschannen-Moranand Hoy (1998) tarafından geliştirilen, Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan “Öğretmen Öz-yeterlilik Ölçeği” kullanılmıştır. Öğretmen öz-yeterlilik ölçeği 24 madde ve öğrenci katılımına yönelik öz- yeterlik, öğretimsel stratejilerde öz yeterlilik ve sınıf yönetimine yönelik öz yeterlilik olmak üzere 3 faktörlü bir yapıdadır.

5.Veri Analizi

Araştırmanın veri analizinde tanımlayıcı istatistik olan aritmetik ortalama ve standart sapma analizleri kullanılmıştır.

6.Bulgular

Tablo 2. Öğretmen adaylarının “Öğrenci Katılımına Yönelik Öz Yeterlilik” İfadelerine ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri

Öğrenci Katılımına Yönelik Öz Yeterlilik İfadeleri	\bar{X}	Ss
Çalışması zor öğrencilere ulaşmayı ne kadar başarabilirsiniz?	3,61	,832
Öğrencilerin eleştirel düşüncelerini ne kadar sağlayabilirsiniz?	3,94	,840
Derslere az ilgi gösteren öğrencileri motive etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,57	3,251
Öğrencileri okulda başarılı olabileceklerine inandırmayı ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,29	,757
Öğrencilerin öğrenmeye değer vermelerini ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,29	,697
Öğrencilerin yaratıcılığının gelişmesine ne kadar yardımcı olabilirsiniz?	4,15	,829
Başarısız bir öğrencinin dersi daha iyi anlamasını ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,09	,771
Çocuklarının okulda başarılı olmalarına yardımcı olmaları için ailelere ne kadar destek olabilirsiniz?	4,12	,788

Tablo 2’de öğretmen adaylarının öğrenci katılımına yönelik öz yeterliliklerini ölçmek amacıyla oluşturulan maddelere öğretmen adaylarının verdiği cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri incelendiğinde; en yüksek ortalamanın “Derslere az ilgi gösteren öğrencileri motive etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz” ifadesine ait olduğu ve öğretmen adaylarının öğrencileri derslere motive etme konusunda yüksek bir öz yeterliliğe sahip oldukları sonucu elde edilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar arasında en düşük ortalamaya ise “Çalışması zor öğrencilere ulaşmayı ne kadar başarabilirsiniz” ifadesi olduğu ve öğretmen adaylarının özel ilgi ve gereksinim gerektiren öğrencilerle ilgilenme konusunda düşük bir öz yeterliliğe sahip oldukları sonucu elde edilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen adaylarının “Öğretim Stratejilerine Yönelik Öz Yeterlilik” İfadelerine ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri

Öğretim Stratejilerine Yönelik Öz Yeterlilik İfadeleri	\bar{X}	Ss
Öğrencilerin zor sorularına ne kadar iyi cevap verebilirsiniz?	4,04	,761
Öğrettiklerinizin öğrenciler tarafından kavranıp kavranmadığını ne kadar iyi değerlendirebilirsiniz?	4,14	,682
Öğrencilerinizi iyi bir şekilde değerlendirmesine olanak sağlayacak soruları ne ölçüde hazırlayabilirsiniz?	4,05	,724
Derslerin her bir öğrencinin seviyesine uygun olmasını ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,01	,849
Farklı değerlendirme yöntemlerini ne kadar kullanabilirsiniz?	3,93	,806
Öğrencilerin kafası karıştığında ne kadar alternatif açıklama ya da örnek sağlayabilirsiniz?	4,17	,682
Sınıfta farklı öğretim yöntemlerini ne kadar iyi uygulayabilirsiniz?	4,05	,847
Çok yetenekli öğrencilere uygun öğrenme ortamını ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,23	,782

Tablo 3’de öğretmen adaylarının öğretim stratejilerine yönelik öz yeterliliklerini ölçmek amacıyla oluşturulan maddelere öğretmen adaylarının verdiği cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri incelendiğinde, en yüksek ortalamanın “Çok yetenekli öğrencilere uygun öğrenme ortamını ne kadar sağlayabilirsiniz” ifadesine verdikleri ve öğretmen adaylarının yetenekli öğrencilere uygun öğrenme ortamını öğrencilere sunma konusunda yüksek bir öz yeterliliğe sahip oldukları sonucu elde edilmiştir. Öğretmen adaylarının ilgili ifadelerine verdikleri cevaplar arasında en düşük ortalamaya sahip maddenin ise “Farklı değerlendirme yöntemlerini ne kadar kullanabilirsiniz”

ifadesi olduğu ve öğretmen adaylarının farklı değerlendirme işlemlerini uygulama noktasında düşük bir öz yeterliliğe sahip oldukları sonucu elde edilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen adaylarının “Sınıf Yönetimine Yönelik Öz Yeterlilik” İfadelerine ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri

Sınıf Yönetimine Yönelik Öz Yeterlilik İfadeleri	\bar{X}	Ss
Sınıfta dersi olumsuz yönde etkileyen davranışları kontrol etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,39	,626
Öğrenci davranışlarıyla ilgili beklentilerinizi ne kadar açık ortaya koyabilirsiniz?	4,14	,756
Sınıfta yapılan etkinliklerin düzenli yürümesini ne kadar iyi sağlayabilirsiniz?	4,16	,794
Öğrencilerin sınıf kurallarına uymalarını ne kadar sağlayabilirsiniz?	4,37	,622
Dersi olumsuz yönde etkileyen ya da derste gürültü yapan öğrencileri ne kadar yatıştırabilirsiniz?	4,24	,838
Farklı öğrenci gruplarına uygun sınıf yönetim sistemi ne kadar iyi oluşturabilirsiniz	3,98	,803
Birkaç problemlili öğrencinin derse zarar vermesini ne kadar iyi engelleyebilirsiniz?	4,19	,895
Sizi hiçe sayan davranışlar gösteren öğrencilerle ne kadar iyi baş edebilirsiniz	4,23	,835

Tablo 4’de öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik öz yeterliliklerini ölçmek amacıyla oluşturulan maddelere öğretmen adaylarının verdiği cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri incelendiğinde, en yüksek ortalamaya sahip ifadenin “Sınıfta dersi olumsuz yönde etkileyen davranışları kontrol etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz” ifadesi olduğu ve öğretmen adaylarının sınıf ortamını olumsuz etkileyebilecek davranışları kontrol altına alabilme konusunda ki öz yeterliliklerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının ilgili ifadelerle verdikleri cevaplar arasında en düşük ortalamaya sahip maddenin ise “Farklı öğrenci gruplarına uygun sınıf yönetim sistemi ne kadar iyi oluşturabilirsiniz” ifadesi olduğu belirlenmiştir.

7.Sonuç ve Tartışma

Araştırma sonucu elde edilen bulgular incelendiğinde; beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin dersler esnasında derse yönelik ilgileri düşük olan öğrencileri motive ederek derse yönelik ilgilerini artırma noktasındaki öz yeterliliklerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak öğretmen adaylarının özel ilgi gerektiren öğrencilere eğitim öğretim faaliyetleri sunma noktasında farklı stratejileri kullanılabilme yetkinlikleri açısından kendi öz yeterliliklerinin yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Bu sonuca göre öğretmen adaylarının farklı öğrenme stratejileri gerektiren öğrenci profillerine yönelik olarak farklı öğretim ilke ve yöntemlerini kullanabilme konusunda yüksek bir öz yeterliliğe sahip oldukları sonucu elde edilmiştir. Son olarak ise öğretmen adaylarının derslerini olumsuz yönde etkileyecek durumların üstesinden gelme konusunda da öz yeterliliklerinin yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. Elde edilen bu sonuçların aksine beden eğitimi öğretmen adaylarının çalışılması zor ve özel ilgi gerektiren öğrenci profillerine zaman ayırma ve onlarla ilgilenme konusunda ki öz yeterliliklerinin ise düşük olduğu sonucu elde edilmiştir. Buna ek olarak öğretmen adaylarının sınıf içi değerlendirme işlemlerinde öğrencilerin performanslarını değerlendirmek amacıyla alternatif yöntemleri kullanma konusunda ki öz yeterliliklerinin düşük olduğu sonucu elde edilmiştir. Son olarak ise, öğretmen adaylarının farklı öğrenci gruplarının dersteki kontrollerini sağlayabilmek amacıyla farklı sınıf yönetimi stratejilerini kullanabilme konusundaki öz yeterliliklerinin düşük olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu sonuca göre lisans düzeyinde öğrencilerin farklı sınıf yönetimi yöntemleri hakkındaki öz yeterlilik düzeylerinin artırılması gerekmektedir. Demirtaş, Cömert ve Özer (2011) öğretmen adaylarının özellikle öğrenci katılımını sağlama ve sınıf yönetimi açısından kendilerini daha az yeterli algıladıkları sonucunu bulmuşlardır. Araştırma sonucu elde edilen bulgular ışığında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileri için aşağıdaki önerilerde bulunmuştur.

1) Elde edilen bu sonuçlara göre beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarını ile yürütülen lisans eğitimi süresince öğretmen adaylarına özel gereksinimli öğrencilerin yetiştirilmesinde uygulanacak stratejiler hakkında daha kapsamlı eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülmelidir.

2) Öğretmen adaylarına alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerini kullanabilme konusunda kapsamlı eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülmelidir.

3) Öğretmen adaylarına farklı sınıf yönetimi stratejileri hakkında daha kapsamlı eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülmelidir.

KAYNAKÇA

AKGÜN, Ö. E. (2008). Bilgisayar Öz yeterlilik inançları D. Deryakulu (Ed.) *Bilişim Teknolojileri Öğretiminde Sosyo-Psikolojik Değişkenler*: Maya Akademi Yayın Dağıtım, 1-26.

ATICI, M. (2000). İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetiminde yetkinlik beklentisi rolünün İngiltere ve Türkiye’de seçilen bir araştırma grubu üzerinde incelenmesi. www.yok.gov.tr/egfak/meral.htm

BANDURA, A. (1997). *Self efficacy The exercise of control* Newyork:W.H.Freeman and company. s. 43.

BIKMAZ, F. (2004). Öz yeterlilik inançları, Eğitimde bireysel farklılıklar (Edi. Kuzgun.Y., Deryakulu, D.) Nobel Yayın dağıtım: Ankara. 297.

BOWER, J., CARROLL, A., HATTİE, J., HOUGHTON, S., UNSWORTH, K., & WOOD, R. (2009). Self- Efficacy and Academic Achievement in Australian High School Students: The Mediating Effects of Academic Aspirations and Delinquency. *Journal of Adolescence*, 32, 797-817.

CHAN, D. W. (2008). General, collective, and domain-specific teacher self-efficacy among chinese prospective and in-service teachers in Hong Kong. *Teaching and Teacher Education*, 24, 1057- 1069.

ÇAPA, Y., ÇAKIROĞLU, J. & SARIKAYA, H. (2005). Development Andvalidation Of Turkish Version Of Teachers’ Sense Of Efficacy Scale. *Eğitim ve Bilim*. 30, 74-81.

DEMİRTAŞ, H., CÖMERT, M. & ÖZER, N. (2011). Öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları, *Eğitim ve Bilim*, 36 (159), 108.

GÜLEBAĞLAN, C. (2003). *Öğretmenlerin İşleri Son ana erteleme eğilimlerinin mesleki yeterlilik algıları Mesleki Deneyimleri ve Branşları Bakımından Karşılaştırılmasına Yönelik bir araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bilim Dalı Ankara.

HENSON, R. K. (2001). The effects of participation in teacher research on teacher efficacy. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 819-836.

KARASAR, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar ilkeler teknikler*. Nobel Yayın: Ankara, s, 111.

KURBANOĞLU, S. S. (2004). Öz yeterlilik inancı ve bilgi profesyonelleri için önemi, *Bilgi Dünyası*, 5(2), 137-152.

KÜÇÜKYILMAZ, E. A. & DUBAN, N. (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimi öz yeterlik inançlarının artırılabilmesi için alınacak önlemlere ilişkin görüşleri. *Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 1-23.

LEİTHWOOD, K. (2007). *What We Know About the Educational Leadership* J.M Burger C Webber ve P.knick (Eds) *İntelligent Leadership*. Springer.41-66.

SANDIKÇI, M. & ÖNCÜ, E. (2013) Beden Eğitimi Öğretmeni, Nevşehir Yunus Emre İlkokulu, Nevşehir-Türkiye Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Trabzon-Türkiye *Pamukkale Journal of Sport Sciences* s, 145.

- TSCHANNEN MORAN, M., WOOLFOLK HOY, A. & HOY, W. K. (1998). Teacher Efficacy: its Meaning and Measure. *Review of Educational Research*, 68, 202–248.
- TÜRK, N. (2009). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlilik Düzeylerinin incelenmesi*. Niğde Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı (Nevşehir ili örneği) Yüksek Lisans Tezi Niğde.
- ÜNLÜ, H., SÜNBLÜ, M. & AYDOS, L. (2008). Beden Eğitimi Öğretmenleri Yeterlilik Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 23-33.
- ÜREDİ, I. & ÜREDİ, I (2006). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine Buldukları Sınıflara ve Başarı Düzeylerine göre Fen Öğretimine ilişkin Öz Yeterlilik inançlarının karşılaştırılması*, *Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2).
- YILMAZ, G. YILMAZ, B. & TÜRK, N. (2010). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğinin Mesleklerine ilişkin Öz Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi (Nevşehir ili Örneği), *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 12(2), 85-90.